FACEREA

SZASZ GEZA

A fost jignit. I s-a pus la îndoială logica raţionamentului. Ba mai mult, a fost şi ironizat. Bine a făcut că i-a lăsat acolo… Să se descurce… Vor veni ei după el…

— Şi dacă va fi prea tîrziu? l-a străfulgerat gîndul, degeaba mai vin… O umbră de nelinişte l-a cuprins amestecată cu îndoială: poate, totuşi, nu e bine ce face. Ba să se descurce, s-a îndărătnicit. Aşa le trebuie… La urma urmei, pot să mă justific, m-am supus majorităţii…

Problema s-a ivit acum o săptămînă, cînd erau deja hotărîţi să se reîntoarcă. Cercetările minuţioase timp de două luni n-au dat nici un rezultat. N-au găsit nici o urmă de civilizaţie: nici localităţi, nici drumuri, nici manifestări de activitate economică, nici vietăţi cît de cît susceptibile de viaţă socială organizată. În general, fauna planetei era săracă şi puţin numeroasă. Vegetaţia, în schimb, era variată, pompoasă, cu fructe deosebit de gustoase şi hrănitoare. Numai că nici o vietate nu se hrănea cu ele. Nici măcar insectele. Secretul l-au descoperit relativ uşor: fiinţele planetei n-aveau aparat digestiv. Iar apele erau pustii. Nu tu plante acvatice, nu tu peşti, crustacee sau moluşte. Nimic. N-au descoperit nici microorganisme, ca şi cum planeta ar fi fost un laborator suprasterilizat.

Personalul ştiinţific şi-a încheiat programul de cercetări. Concluzia a fost unanimă: pe planetă nu există fiinţe raţionale şi, precum stau lucrurile, şansele pentru o eventuală evoluţie în sensul unei civilizaţii sînt minime. Supoziţiile pe baza cărora a fost organizată expediţia s-au dovedit a fi neîntemeiate.

Şi în noaptea aceea…

Întîi s-a declanşat protecţia automată la radiaţie, apoi sistemul de apărare împotriva cîmpurilor de forţă, ca, în final, automatul

central de protecţie să declare alarmă totală şi să ridice nava de pe suprafaţa planetei cu menţiunea „PERICOL IMINENT PENTRU VIAŢĂ” afişată pe toate ecranele. Numai după ce s-a plasat pe orbită şi a anunţat „ZONA NEPERICULOASĂ” automatul central s-a decuplat, cedînd comanda echipajului.

Încremeniţi în fotoliile lor, buimăciţi şi înfricoşaţi, cu feţele crispate urmăreau ecranul principal, El, comandantul navei în mijloc, la dreapta lui navigatorul şef şi inginerul de bord, în stînga lui conducătorul ştiinţific al expediţiei şi reprezentantul Federaţiei. Pe ecran se derulau evenimentele din ultimele douăzeci de minute – cataclismul ce s-a abătut asupra planetei. Suprafaţa ei, acum aridă, pustiită şi dezgolită, arăta sinistru.

— Nu poate fi fenomen natural, a spus el, întorcîndu-se spre stînga. Vocea lui nefiresc de răguşită a făcut ca ceilalţi să tresară.

Nu i-a răspuns nimeni. Erau copleşiţi de cele văzute.

— Cum ai spus? l-a întrebat într-un tîrziu savantul.

— Ce s-a întîmplat trebuia să fi fost provocat raţional şi intenţionat,a precizat el.

— O pustiire de asemenea proporţii! Mă îndoiesc, a intervenit reprezentantul Federaţiei.

Navigatorul şef, care între timp a manipulat nişte butoane la masa lui şi acum urmărea un şir de date pe monitor, a mormăit:

— Sursa radiaţiei şi a cîmpului n-a fost identificată… Interesant… S-au succedat patru cîmpuri distincte… trei din ele necunoscute…

— S-a făcut curăţenie la locul de muncă… a spus zîmbind strîmb inginerul. Apoi a mai adăugat: Sterilizare completă, nici urmă de reziduuri, radiaţie nulă, componenta atmosferei ca mai înainte.

— Bine spus: S-a pregătit laboratorul pentru o nouă experienţă, a conchis el cu voioşie. Cred că putem să coborîm.

— Nici vorbă, reprezentantul Federaţiei a ridicat vocea. Riscul e prea mare. Şi, în definitiv, programul s-a realizat, scopul expediţiei

a fost atins; pe planetă nu există civilizaţie. Confirmare mai bună decît imaginea actuală a planetei nici că se poate. Mergem acasă. Se şi vedea în sala uriaşă a Consiliului Federaţiei cum îşi prezintă raportul încheind modest: „Respectînd întocmai instrucţiunile şi sarcinile încredinţate de Consiliu, expediţia nu a precupeţit nici un efort pentru a duce la bun sfîrşit misiunea. Înfruntînd cu tenacitate deosebite pericole şi primejdii" – aici va insera imaginile cataclismului – „am fost călăuziţi de generoasele idei ale Federaţiei".

Savantul a rămas pe gînduri. În cele două luni s-a adăugat o cantitate imensă de date şi fapte. Prelucrarea lor va dura. Se vor putea scrie cîteva lucrări fundamentale… o încununare meritorie a unei vieţi închinate ştiinţelor… Dacă mai rămîn… cine ştie… Navigatorul a pomenit trei cîmpuri necunoscute…

— În actuala sa configuraţie, planeta nu ne oferă nimic nou, a remarcat într-o doară.

— Nu e vorba de planetă, a replicat el. Acum trebuie să se arate… Ei… el… în sfîrşit cei care au curăţat planeta. Să-i aşteptăm!

— Cît timp? a intervenit navigatorul. Dacă, să zicem, există aceşti ei, zic, dacă ei au reuşit în douăzeci de minute să distrugă totul de pe planetă fără să lase nici cea mai mică urmă, reţineţi că şi radiaţia este nulă, înseamnă că dăinuiesc într-un alt timp, – a făcut o scurtă pauză, – care, fie că curge mai repede, fie mai încet decît al nostru, ori că-s în afara timpului… Şi atunci întrebarea este justificată: Cît timp să-i aşteptăm?

— Deşi existenţa acestor „ei" este foarte ipotetică, a completat reprezentantul Federaţiei. Ca să fiu precis, lipsesc cu desăvîrşire!

— Pe planetă în mod cert că nu sînt, a remarcat savantul, ştii şi tu foarte bine. Nu i-am descoperit.

El devenea din ce în ce mai furios. Cum nu pot să înţeleagă? Dacă consideri toate faptele, dar absolut toate…

— Nu curăţau totul, dacă n-ar vrea să se apuce din nou de treabă. A fost o experienţă nereuşită, au abandonat-o şi urmează

alta.

— Zic să mai rămînem… dar pe orbită, a intervenit inginerul cu voce scăzută. E şi mai sigur şi putem urmări… toată masa de lucru.

— Bine. O săptămînă. Savantul s-a ridicat. Organizez observarea planetei. S-a întors către comandant: Pregăteşte nava de plecare!

Observarea planetei n-a adus nimic nou. Pregătirile pentru plecare s-au încheiat. Ultima zi s-a declarat pentru toată lumea zi de odihnă.

El a corectat orbita navei. Cînd să plece, inginerul l-a chemat la el.

— În timpul manevrei a apărut unul din cîmpurile necunoscute. După ce ne-am înscris pe noua orbită, a dispărut.

— Ai date despre el?

— Puţine şi nu spun mult. Iată-le, a întins mîna spre ecranul pe care se înşirau cifre şi semne.

— De unde a apărut?

— Aşa, pur şi simplu.

— Prezintă pericol?

— N-am trecut prin el. S-a deplasat cu noi.

S-au adunat toţi cinci.

— Să stabilim timpul de plecare, a spus, cu uşurare în glas, savantul.

— Să mai aşteptăm. Ei sînt aici.

— Dragul meu, s-a întors spre el reprezentantul Federaţiei cu faţa numai un zîmbet. Toată lumea s-a convins încă o dată că pe planetă nu se află nici un fel de „ei".

— Nu-i neapărat nevoie să fie pe planetă, i-a replicat el agresiv. Şi nu-i neapărat nevoie ca ei să se încadreze în imaginea ta, relativ îngustă, despre fiinţele raţionale.

— Or fi, eventual. Îngeraşi sau stafii, nu? Reprezentantul Federaţiei a izbucnit într-un rîs batjocoritor. Vînătoarea de vrăjitoare încălecate pe mătură nu se organizează pe banii Federaţiei, a mai adăugat sarcastic.

— Plecăm? a întrebat navigatorul, cu intenţia de a preîntîmpina răspunsul comandantului.

— Cine e pentru plecare? a acceptat armistiţiul avantajos reprezentantul Federaţiei.

— Adevărul nu se stabileşte cu majoritate de voturi! a răbufnit el.

— Dar nici bătînd cu pumnul în masă, a replicat de îndată savantul. Sînt de părere să plecăm.

Reprezentantul Federaţiei a pronunţaţi cu satisfacţie:

— Să plecăm.

— Să plecăm, şi-a dat consimţămîntul şi navigatorul.

— Mie mi-e indiferent mă abţin, a mîrîit inginerul.

— N-aveţi decît! Plecaţi! a strigat el şi a ieşit mînios

*

S-a comunicat timpul plecării; peste 24 de minute.

El urmărea sclipirea secundelor pe afişajul numărătorii inverse. Şi-a mai aprins o ţigară. Cu două minute înainte de start, a chemat puntea de comandă. I-a răspuns navigatorul şef.

— Să plecaţi cu viteză mică, pe orbită spirală deasă.

— Se va întîrzia desprinderea, i-o răspuns navigatorul.

— Tocmai.

S-a îndreptat deja spre uşă, cînd pe ecran a apărut inginerul:

— Vino la comandă! Repede!

A ieşit în fugă. Ceilalţi patru erau la locurile lor. Dintr-o privire şi-a dat seama că s-a pornit precum a vrut el. În spirale dese. Atunci?

— Priveşte aici, i-a atras atenţia inginerul. Sînt toate trei. Ne conduc.

Vizualizat schematic, se vedea nava lor încadrată din faţă şi lateral de trei cîmpuri de forţă. Nu se atingeau de navă, se deplasau împreună cu ea.

— Urmează cu precizie acceleraţia noastră, dar nu ne lasă să ne îndepărtăm. Ne ţin pe aceeaşi orbită…

— Aţi găsit sursa lor?

A răspuns savantul:

— Nu provin de nicăieri. Sînt în sine. Uneori… „comunică" între ele. Adică îţi extind liniile de forţă să devină tangente. Dar niciodată nu se întretaie.

— Sînt ei! a exclamat el, aşezîndu-se în fotoliu, apoi după o uşoară ezitare a adăugat: Cîmpuri raţionale.

— Sfînta trinitate. „În numele Tatălui, Fiului şi al Sfîntului Duh" Amin – a mormăit inginerul cu o voce incoloră. Nu puteai şti, glumeşte sau vorbeşte serios.

— N-am crezut că voi pleca vreodată în cercetarea lumilor îndepărtate cu habotnici, a remarcat pentru sine reprezentantul Federaţiei. Pe urmă a adăugat cu o voce fermă. Or fi emisiuni pulsatorii ale soarelui ăsta galben.

Savantul i-a retezat-o scurt:

— Nu pulsează!

— Să trecem prin ele şi gata.

— Ai uitat ce au făcut pe planetă? l-a privit pieziş navigatorul.

Inginerul a completat:

— Toată energia noastră nu ajunge să genereze cîmpul de protecţie împotriva lor, dară-mi-te să trecem prin ele.

— Şi atunci ce facem? „Domnului să ne rugăm?"! Şi copiii o să rîdă de noi. Nu pentru asta ne-a trimis Federaţia!

Savantul urmărit ecranul:

— Nici un colectiv n-a găsit originea, cauza şi nici explicaţia fenomenului. Nu ştiu nimic mai mult decît noi.

— Noi măcar avem o presupunere, a remarcat ironic reprezentantul Federaţiei. Retrăim Cartea Facerii a lui Moise, a rîs un pic forţat.

Rîsul i s-a stins brusc cînd pe ecran unul din cîmpuri a început să se întindă către navă.

— Ne atacă! a ţipat disperat.

Inginerul a intensificat protecţia. Cele două cîmpuri au devenit tangente.

— Consumul de energie a crescut brusc… limită critică… trebuie să reduc…

Au rămas fără protecţie. Cîmpul de afară a ajuns pînă la navă. Nu s-a întîmplat nimic.

— A cules informaţii, a pronunţat comandantul calm. Ne studiază…

El şedea încordat, cu ochii pe jumătate închişi. În minte i se perindau cu repeziciune imagini, texte, amintiri din călătoriile anterioare, prevederile regulamentului privind contactele. Trebuia să ia o decizie.

De partea cealaltă s-a apropiat de navă şi al doilea cîmp. Numai cel din faţă a rămas izolat.

Şi-a deschis ochii şi s-a întors către inginer:

— Emite în afară prin tot spectrul radio şi urmăreşte ce se întîmplă cu undele.

S-a luminat un ecran auxiliar. Undele nu pătrundeau în cele trei cîmpuri.

— Încearcă la lungimile de undă ale radiaţiei remanente.

Imaginea s-a modificat. S-a realizat tangenţa între unde şi cîmpuri. A crescut brusc consumul de energie pentru emitere.

— Modelăm informaţie pe această emisie!

— Ce fel de informaţie vrei să le transmiţi?

— Nici eu nu ştiu. Am doar o idee… Planeta… vă aduceţi aminte… tot era perfect, frumos steril şi… neschimbător… pentru că… pentru că pe planetă nu exista moarte.

Îl ascultau stupefiaţi.

— N-am văzut o plantă uscată, un fruct în putrefacţie, un hoit de animal. Plus apele sterile şi nepoluate…

— Paradisul curat, a mîrîit inginerul.

— Am constatat că totul pe planetă, a continuat el fără să bage

în seamă observaţia inginerului, tot ce era viu pentru a trăi consuma energie în formă pură. Parcă ar fi fost nişte modele rudimentare ale acestor cîmpuri. Nu vi se par?

— Asta au creat, o lume după chipul şi asemănarea lor, a pronunţat inginerul fără adresă.

Savantul a dat din cap.

— Este o ipoteză.

El a continuat, înfierbîntîndu-se din ce în ce mai mult, ordonîndu-şi ideile: pe măsură ce îşi expunea viziunea:

— Au creat o lume perfectă, imuabilă… Fără moarte nu există evoluţie… N-aveau de unde să ştie. Sînt nemuritoare. Perfecte. Cîmp şi energie primară. Ajunse la forma supremă de organizare, dobîndind raţiune, dacă vreţi, conştiinţă de sine. Şi în sine!

Savantul, aprins la fată, a completat:

— Tragedia perfecţiunii constă în necunoaşterea imperfecţiunii, în lipsa năzuinţei spre autodepăşire…

— Şi atunci am venit noi. Nu puteau să nu ne compare. Şi perfecţiunea lumii create de ele s-a dovedit a fi mult inferioară. Că doar am conchis unanim că şansele pentru evoluţie sînt minime. Şi au abandonat experimentul. Ca să înceapă altul.

Ochii savantului s-au luminat:

— Şi nu ştiu cum!

Inginerul a schiţat un zîmbet dispreţuitor:

— Falimentul metodei „după chipul şi asemănarea"!

— Bine, bine, şi ce le putem spune noi? a întrebat navigatorul. Că doar n-o să ne desfacă în molecule să ne afle codul genetic?

El a continuat, urmîndu-şi propriile gînduri:

— Ei nu cunosc… şi n-au de unde să cunoască în veşnicia lor algoritmul fundamental al Naturii: „încercare şi eroare", cu elementul indispensabil – moartea, ca prezumţie a naşterii şi a evoluării.

— Toate-s bune şi frumoase, interveni cu o mină îngrijorată reprezentantul Federaţiei, dar cum scăpăm de ele?… Să nu le

aducem pe capul Federaţiei? Dacă le apucă acolo experimentările, s-a zis cu noi!

— Le vom emite „Evoluţia vieţii pe Pămînt". Perfecţiunea a fost şi trebuie să rămînă ţintă a vieţii, nicidecum punct de plecare. Altminteri îşi pierde sensul, zicînd aceasta, savantul s-a ridicat, îndreptîndu-se spre uşă. Mă duc să pregătim materialele.

Emisia a consumat aproape toate resursele energetice ale navei. Cîmpurile au dispărut.

— Frumos aţi rezolvat contactul! a răbufnit reprezentantul Federaţiei. Şi acum cu ce mai plecăm?

— Şi nici măcar vîsle nu avem! aceea a continuat cu voce tare: Ia priviţi, Tatăl nostru revine. O să ne dea tablele de piatră cu Decalogul.

Într-adevăr, cîmpul din faţă s-a instalat la locul lui. Încet s-au întins două braţe spre navă, o mîngîiau parcă, pînă ce au cuprins-o, unindu-se în urma ei. Acum nava se găsea în interiorul cîmpului, într-o zonă izolată, fără să fie atinsă de liniile de forţă. Lumea înconjurătoare, planeta, soarele galben, stelele îndepărtate, totul a dispărut.

Ei au rămas cu privirile pironite pe ecranul gol, în tăcere şi neclintiţi. Apoi dintr-o dată au tresărit cu toţii. A apărut imaginea. Imaginea atît de familiară şi obişnuită a sistemului solar. Din difuzor a răsunat vocea cunoscută a dispecerului de pe cosmodromul lunar:

— Bun sosit acasă! Încadraţi-vă pe culoarul patru. Imediat ajung şi aparatele de însoţire.

Pe ecran au apărut patru punctuleţe luminoase, care se apropiau vertiginos.